

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto skupaj naprej . . . K 36—
pol leta 18—
četrt leta 9—
na mesec 3—

za Nemčijo:

celo leto naprej K 40—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 48—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Izbija vsak dan svojo izredno modlo in prazniko.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 34 mm širok prostor: enkrat po 12 vin, dvakrat po 11 vin, trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 33 vin, parte in zahtave (enak prostor) 23 vin. Pri večjih insercijskih no do zjora.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vsaj po nakazni.
Na samo pisemne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 32— | četrt leta 8—
pol leta 16— | na mesec 2-70

Posamezna številka velja 20 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v L. nadstr. levo), telefon št. 94

Politična debata v državnem zboru.

Ko je v torek gosp. Czernin-Seidler končal svoj govor, mu je prvi gratuliral poslanec Hummer, kot zadnji pa mu je stisnil roko poslanec Wolf. Tako je bila podana parlamentu prav nazor na slika tiste politike, ki pričinja pri nemškem radikalizmu in z nemškim radikalizmom končuje, in katere modrost se giblje od Humra preko Teuffla do Wolfa. Njena modrost in njena naivnost. Czernin in Seidler sta imela s svojim govorom glavni namen, da potolažita Poljake. Kakor nam poročajo iz poljskih krogov in kakor v ostalem znova dokazuje včeraj v zbornici prebrana izjava Poljskega kluba in govor poslanca Daszynskega, svojega namera prav nič nista dosegla. Poljakov nista potolažila, dobila sta marveč že včeraj od njih prav obšuten protinadrec. Predsednik Poljskega kluba baron Götz je v oficijelni izjavi prečital tudi naknadno v izjavo sprejeti pasus, da naj o medsebojnih spornih vprašanjih odločata poljski in ukrajinski narod sama brez udeležbe tretjih. S tem so Poljaki odklonili ponudbo, da naj se podvržejo glede Holmsčine razsodbi mešane komisije, v kateri naj imajo oni in Ukrajinci po en glas, centralne države pa štiri glasove. Poljaki torej nočejo imeti ne s Kühlmannom, ne s Czerninom nobenih opravkov več. V stvarnem oziru je Poljakom vsaka meja in diskutabel, ki ne priznava, da sega poljsko ozemlje do reke Bug. Poljaki so trdno odločeni, da v svoji politiki ne odneha. V tem oziru je imel zastopnik nemških nacionalcev dr. Waldner včeraj prav, ko je dejal, da je nastal prelom s sedanjo tradicionalno, t. j. oportunistično politiko poljske delegacije v avstrijskem državnem zboru. Poljaki se ne strajajo nobenih groženj več. Prišli so do spoznanja, da le tisti narod sme upati na zmago, ki stavi vse na svojo lastno energijo in svojo lastno moralno silo. Zato jih tudi ne bo ustrašila grožnja nemških nacionalcev, ki so po svojem voditelju dr. Waldnerju včeraj nastopili kot eksponenti oficijelne nemške politike, češ, da bodo centralne države revirale svoje stališče napram poljskemu narodu.

Pa tudi na ostale stranke, ako izvažemo Nemce in deloma Ukrajince, izvajanja viteza Seidlerja niso napravila nobenega utisa, kakor je pokazal že prvi dan debate. Govorniki vseh strank, ki niso zaprisežene na politiko naših diplomatov, so izražali deloma v najostrejših besedah svojo kritiko nad dosedanjim postopanjem države v mirovnem vprašanju, svoje obžalovanje, da so se avstrijski državniški podali popolnoma pod krov berlinskega zunanjega urada, in svoje dvome nad hvaležnimi rezultati mirovne pogodbe z Ukrajino, ki za enkrat za monarhijo ni rodila drugih posledic, kakor to, da je staro prijateljstvo med Dunajem in poljskim narodom spremenjeno v sovraštvo, da je notranjepolitična kriza vsled preobrata poljske politike naravnost opasno poostrena in da je država tudi v moralno - političnem oziru še bolj oškodovana.

Tekom včerajšnje seje je prišlo do mučnega incidenta. Češki socialnodemokratski poslanec dr. Soukup je osebno napadel zastopnika ukrajinske Rade in voditelja ukrajinske mirovne delegacije Sevrjuka, ko je le-ta prišel v diplomatsko ložo zbornice, da si ogleda razpravo. Afera ima svoje globlje vzroke. Sevrjuk je mlad mož, ki je še nedolgo temu opravil službo, katera je prav malo sorodna sedanji njegovi vlogi vodilnega ukrajinskega diplomata. Bil je namreč avstrijski feldvebelj in je kot tak dezertiral. Sedaj sedi na Dunaju kot reprezentant ljudske republike in ko mu avstrijski državniški predlagajo pogodbo v podpis, stoji takorekoč neprestano pred alternativo, da ali pogodbo podpiše, ali pa riskira aretacijo kot dezertar. To je v parlamentu splošno znano in zato se ne

čudimo, če je dr. Soukup v svojem temperamentu zahteval, da naj se gospod Sevrjuk umakne — v drugo družbo.

Nulla dies sine linea. Ni dneva brez krize. Tudi včeraj se je pojavila poleg vseh drugih težkoč še posebna kritična točka na političnem obzorju. Čehi so že pred daljšim časom zahtevali, da naj brambni odsek končno vendar enkrat reši vprašanje cesarske naredbes, s katero je bila leta 1915. protustavno razširjena črnovojniška dolžnost do 50. leta. Čehi so to zahtevo zadnje dni ponovili in so vztrajali na tem, da naj zbornica naroči brambnemu odseku, da mora tekom osmih dni izdelati svoje poročilo in svoj predlog glede te cesarske naredbes. S tem je prišla vlada v silno neprijeten položaj, ker je skoraj gotovo, da bo, sedaj ko so Poljaki v opoziciji, velika večina poslancev za razveljavljenje te cesarske naredbes. Za včerajšnjo sejo so imeli Čehi že pripravljen predlog, da se da brambnemu odseku osemindvajseti rok za poročevanje. Vlada se je silno ustrašila ter je pritiskala z grožnjami, češ, ako bi parlament dotično cesarsko naredbo razveljavil, bi ne preostajalo drugega, nego ga poslati domov. Ministrski predsednik je prišel pogajanja in zbornica je prekinila sejo, da se sestanek konference načelnikov strank. Po dolgem, od začeta popolnoma brezuspešnem posvetovanju in potem, ko so Čehi in Jugoslovani imeli še posebno konferenco, je prišlo končno do formalnega kompromisa. Brambni odsek je dobil rok 14 dni, da izdela svoje poročilo in kriza radi cesarske naredbes je s tem prav po Seidlerjevsko zopet za nekaj dni odgoda.

V debati pride danes do besede tudi Jugoslovanski klub. Kot prvi govornik se oglasi dr. Tresič, ki je zopet redni član kluba, kot drugi govornik je določen dr. Verstovšek. Zanimivo je, da je vitez Seidler do zadnjega poskušal pridobiti našo delegacijo za milejšo taktiko. V to svrhu je obljubljal, da bo v svojem zunanepolitičnem govoru naglasil tudi važnost jugoslovanskega vprašanja. Naši zastopniki so se za prijaznost lepo zahvalili. Avstrijski državniški bodo še sami prav radi povdarjali važnost jugoslovanskega problema in se bodo že še naučili, da tako priznanje ne more biti predmet politične kupčije.

Kakor nam poročajo z Dunaja, seje državnega zbora že dolgo niso bile tako številno obiskane, kakor tokrat. Vse stranke so pozvale svoje ljudi, da do zadnjega pridejo na Dunaj, ker gre za velike odločitve. Tudi Jugoslovanski klub je brzojavno pozval svoje člane, naj se zanesljivo udeležijo seje. Prišli so vsi, razven nekaterih dalmatinskih poslancev, ki dosedaj še niso opravičeni, izvemši edino poslanca dr. Čingrija, ki je bolan. Kaj zadržuje doma dr. Baljaka, dr. Ivčevića, dona Prodana in dona Perića, nismo mogli izvedeti. Treba pa bo, da se tudi ti zastopniki opravičijo, kajti narod jih bo sicer strogo sodil zaradi zanemarjanja velikih dolžnosti.

V naslednjem podajemo sejno poročilo:

Dunaj, 20. februarja.

Danes se je pričelo v zbornici prvo branje proračunskega provizorija. Kot prvi govornik je prišel do besede načelnik Poljskega kluba baron Götz, ki je podal v imenu poljske delegacije sledečo izjavo:

V mirovni pogodbi sklenjeni 9. februarja v Brestu Litovskem je bil izročen ukrajinski republiki velik del poljskega ozemlja. Istodobno so na zavržen način in s praznimi izjavami prepričali, da bi se udeležili mirovnih pogajanj tudi zastopniki poljskega naroda. V boju proti carizmu in pravoslavju je postala ta pretežno poljska dežela Poljakom najdražje, ker je bila posvečena po trpljenju mučeništva in celo zmagovita ruska nacionalistična reakcija se ni upala novo ustvarjeno upravno ozemlje izrezati iz meji poljskega kraljevstva. Zastopnikom centralnih držav je bilo pridržano, da so v mirovni pogodbi v Brestu Litovskem odrezali od Poljske ozemlje, ki meri čez 10 milijonov kvadratnih metrov ter šteje milijone poljskega prebivalstva stoziti torej mnogo več, nego bi se bila

kdaj upala reakcionarna ruska vlada. Poljski klub želi mladi ukrajinski republiki iz vsega srca veliko bodočnost in izraža upanje, da se bodo morebitni obojni narodni spori med ukrajinsko ljudsko republiko in poljsko državo brez udeležbe tretjih, poravnali z medsebojnim sporazumljenjem od naroda k narodu. Mirovna pogodba iz Bresta Litovskega, porojena iz duha nemškega militarizma in iz slabotne zavratnosti staroavstrijske diplomacije hoče mlado ukrajinsko republiko potom skupnega na poljskem narodu izvršenega zločina prikleniti na centralne države in ustvariti bratodolga boja. S tem da postane Ukrajina neposredni sosed nemške države, naj bo Poljska v bodoče narodno pohabljen, državno in trgovsko - politično zadušena in naj postane voljno orodje nemške države. (Konfiscirano.) V četrtem letu vojne, potem ko je izkrmavalo na milijone poljskih vojakov, ko je poljsko ljudstvo v zajedju izročilo svoja domovja, svoj kruh in svoje otroke, naznanja prva mirovna pogodba novo vojno, novo bedo in nova trpljenja. Ta pogodba naj postane nov trijumf nemškega militarizma in naj bo v strahoviti posesti pravice samoodločbe poljskega naroda. Pred vsem kulturnim človeštvom slovesno protestiramo proti temu nameravanemu ropu poljskega ozemlja. O zemlji, ki pripada Poljski ima pravico razpolagati le poljska država. (Konfiscirano.) Zavedajoč se svojih neugasljivih narodnih pravic ne bomo nikdar in nikoli se odrekli svoji zemlji in svoji pravici. Da ustanovimo neodvisno državo, ki bo združila vse poljske dežele. (Burno pritrdjevanje pri Poljaki, Čehi in Jugoslovani.)

Ukrajinski poslanec dr. Levickij: Monarhija je priznala samoodločbo pravico ukrajinskega naroda, kar vzamemo z odobravanjem na znanje. Mirovna pogodba je uresničila prvo točko našega ukrajinskega narodnega programa. Izjavo načelnika Poljskega kluba na adresu ukrajinske ljudske republike pozdravljamo kot prvi prijateljski korak zastopnika poljskega naroda. Poudarjamo pa, da je Holmsčina ena najstarejših historičnih ukrajinskih dežel. (Govori pri Poljaki.) Mirovna pogodba je tudi za vedno odstranila nevarnost, da bi bila Galicija združena s Poljsko. Mir z Ukrajino mora znatno vplivati na razmere v Galiciji, kjer avstrijski Ukrajinci ne smejo več ostati pod poljskim gospodstvom. Vzhodna Galicija ne more več ostati v dozdani državi - pravni obliki. (Zivahna pohvala pri Ukrajinci.)

Češki socialni demokrat dr. Winter ostro kritizira postopanje diplomacije centralnih držav pri mirovnih pogajanjih ter zahteva, da se pozajani med državami udeležujo tudi zastopniki avstrijskih narodov. Mirovna pogodba z Ukrajino je omogočila nemškemu militarizmu novo vojno proti ruski demokraciji. Ta vojna se vrši v sporazumu z Avstro - Ogrsko. Delavstvo v monarhiji in v Nemčiji ve, da gre tu za boj proti revoluciji, za boj proti idejam, ki jih tudi sama zastopa. Zato obsoja pohod nemških čet v Rusijo, ker ima največji interes, da zmaga ruska revolucija, ne pa da podleže nemškemu militarizmu.

Med govorom poslanca Wintra so prisneli v diplomatsko ložo zbornice ukrajinski delegati s Sevrjukom na čelu. Češki socialni demokrat dr. Soukup jih zagleda in iz zbornice glasno apostrofira: »Kaj dela Sevrjuk v zbornici? Ven s tem mladim fantom! Skandal je, da so sklenili mir s tem mladim čukom! Ukrajinski poslanci razburjeno ugovarjajo in med njimi ter češkimi socialnimi demokrati je prišlo do burnih prizorov. Sevrjuk in tovariši so spoznali, da so neljubi gosti in so ložo zapustili. Podali so se k predsedniku Grossu, da mu napravijo oficijelen obisk. Zbornica se je na to pomirila in podpredsednik Tusar je poklical dr. Soukupa k redu, proti čemur so Soukupovi tovariši hrupno ugovarjali.

Poslanec dr. Waldner izjavlja v imenu zveze nemškonacionalnih strank: Odobravamo mirovno pogodbo z ukrajinsko ljudsko republiko, odobravamo, da zunanji minister ni pristupil, da bi se bila razbila ob poljsko ukrajinskih obmejnih težkočah. Ta mirovna pogodba je bila rešitev. Prinesla nam je predvsem zaželeno gospodarsko pomoč iz Ukrajine. Obžalujemo, da poljski zastopniki v tej zbornici niso znali podrediti svojih narodnih posebnih interesov najvišjim interesom celokupne države. Bojimo se, da vsled tega ni le nastal prelom poljske delegacije z njeno dosedanjim tradicionalno taktiko, temveč, da bo s tem raztrzan tudi potrebn sporazum vseh udeležencev glede definitivne zgradbe poljskega kraljevstva. Mirovna pogodba je delo avstro - ogrskega zunanjega ministra. Ugovor, da je Avstrija le vazal Nemčije, je popolnoma neupravičen. Ne bo se posrečilo ententi raztrgati svoje

med centralnimi državami. Zato se smatramo dolžne, da posebej priznavamo delo in politiko grofa Czernina in obnovo zaupanje, ki ga stavimo vanj. (Zivahna pohvala pri Nemci.)

Poslanec dr. Adler (nemški soc. dem.): Nemška vlada naj izjavi, da vztraja pri svojih mirovnih predlogih in naj ne nadaljuje svojih operacij proti Rusiji. Nemški socialni demokrati ne morejo glasovati za proračunski provizorij, ker nočejo prevzeti nobene politične in ne moralne odgovornosti za vojno.

Poslanec Dazvnski (poljski soc. dem.): Mirovna pogajanja v Brestu Litovskem so zamorila zaupanje poljskega naroda k centralnim državam. Avstrija in Nemčija sta ustvarile med Poljsko in Ukrajino novo Alzacijo, ki bo povzročila obema državam krvave muke. Avstrija mesto, da bi bila prevzela poravnavo med Poljaki in Ukrajinci, je izročila vodstvo vse politike nemški diplomaciji. Nemci bodo pobrali, kar je žita v Ukrajini, kakor so to storili v Rumuniji in na Poljskem. (Burni protesti pri Nemcih, ravno tako burno odobravanje pri Slovanih. Predsednik kliče posl. Dazvnskega k redu.)

Poslanec Höher izreka v imenu krščansko socialne zveze grofu Czerninu popolno zaupanje. V notranji politiki odklanja § 14. in ex lex.

Poslanec Vacek (Češki Svaz) poudarja: Čehi ne priznavajo nobenega mira, ki ni sklenjen na podlagi samoodločbe narodov in med narodi samimi.

Z ozirom na važna pogajanja med vlado in strankami prekine predsednik sejo ob ½6 zvečer ter jo zopet otvori ob ½8.

Poslanec Prošek (Češki Svaz) predlaga: Brambni odsek naj tekom 4 tednov poda poročilo o cesarski naredbi z dne 1. maja 1915. tičeči se razširjenja črnovojniške dolžnosti. Predlog je bil sprejet. (Zivahna pohvala pri Čehi in Jugoslovanih.)

Poslanec dr. Funk (Češki Svaz) predlaga: Imunitetni odsek naj tekom 14 dni izdela poročilo o predlogu glede zaščite poslancev imunitete. Sprejeto.

Dunaj, 20. februarja. Cesar je danes sprejel v posebni avdienci poslanca prelata Hauserja, dr. Petruševića in Teuffla.

Dunaj, 20. februarja. Tajni svetnik pl. Ruber je izstopil iz desnice gospodske zbornice.

Dunaj, 20. februarja. Srednja stranka in ustavna stranka gospodske zbornice sta danes sprejeli resolucije, v katerih ostro obsojata politiko Poljskega kluba ter izrekata grofu Czerninu zaupanje.

Popolna kapitulacija boljševikov.

Petrogradska boljševiška vlada je sedaj pred Nemčijo popolnoma kapitulirala. Brzjavno je ponudila nemški vladi, da podpiše formalno mirovno pogodbo ter sprejme pogoje centralnih držav. S tem so Trockij in njegovi se odrekli zadnjemu moralnemu uspehu, doseženem v Brestu Litovskem z znano izjavo, da ruski demokraciji ni mogoče podpisati miru, ki bi priznal aneksijske protidemokratske težnje centralnih držav.

Popolna kapitulacija boljševiške vlade je zadnja in neobhodna konsekvence boljševiške vojne politike. Vlada, ki sama vse stori, da najprej razbije svoje lastno orožje, armado, se poda na to s prazno puško in polomljeno sabljo k mirovnim pogajanjem z naceli, ki so v najostrejšem nasprotju z nazorom nasprotnika, pride neizogibno v položaj, da pogajanja kot brezuspešna prekine in ker nima več sredstev, da bi branila svoja načela še nadalje, končno podleže obnovljenemu pritisku nasprotnikov oborožene pesti.

Nemčija je sprejela petrogradsko brzjavko s hladno rezervno. Nemške čete marširajo v notranjost Rusije in se brez odpora polasčajo ruskim pokrajin in zato se jim ne mudi preveč. Na drugi strani pa so razmere v Rusiji že tako kaotične, da nikdo ne ve, ali ne bodo namesto Trockega in njegovih, ki so danes brzjavno ponudili podpis mirovne pogodbe, sedeli v Petrogradu jutri možje, ki bodo te podpise ravnotako brzjavno prekalili.

Nemčija je zahtevala od boljševikov pismeno ponudbo. Zdi se, da bi bila pripravljena skleniti z njimi mir, ako se brezpogojno odpovejo obmejnimi deželim in odpokličejo vse svoje čete iz Ukrajine, kjer so postali ukrajinski centralni Radi in s tem tudi mirovni pogodbi med Ukrajino in centralnimi državami že zelo opasni.

Berolin, 20. februarja. Državni tajnik v. Kühlman je prebral tekom svojega današnjega govora v državnem zboru tole brezlično brzjavko boljševiške vlade v Petrogradu:

Nemški vladi! Sovjet ljudskih komisarjev se čuti primoranega z ozirom na ustvarjeni položaj izraziti svojo pripravljenost podpisati pogodbo pod pogoji, ki so jih stavile delegacije štirizveze v Brestu Litovskem. (Klici: Čujte, čujte z vseh strani zbornice.) Sovjet ljudskih komisarjev izjavlja, da bo nemudoma odgovoril na podrobne pogoje, ki bi jih stavila nemška vlada. (Čujte, čujte! Zivahno gibanje v celi zbornici.)

Dunaj, 20. februarja. Korespondenčni urad izve iz podučnega vira:

Sovjet ljudskih komisarjev je do štirizveznih držav v Brestu Litovskem postavljene mirovne pogoje brez pridržka sprejel.

Za s tem doseženi novi preobrat na vzhodu se je zahvaliti izključno le brez obotavljanja izvršenemu vojaškemu prodiranju proti velikoruski republiki. Samo ob sebi umevno je, da je bila ta vojaška akcija, kakor vse, kar se zgodi na frontah, utemeljena na sporazumu obeh armadnih vodstev.

Ce se je do sedaj poročalo samo o prodiranju nemških vojnih sil, izhaja to iz dejstva, da leži težišče avstro-ogrskih čet na južnem delu vzhodne fronte. Severno od Pripjata stoje samo nemške čete. Tudi na obeh straneh železnice Kovel - Rovno so bile ob uri, ko se je pričelo gibanje, na razpolago samo nemške čete. Pričetek operacij naših čet je odvisen le od krajevnega položaja in grupacije čet.

Berolin, 20. februarja. Kakor se tu zatrjuje, stavi nemška vlada zahtevo za mir z Veliko Rusijo, da takoj in popolnoma zapusti Finsko, Estonsko in Kurlandsko.

Zeneva, 20. februarja. Maksimallični delegat Holtzmann je izjavil v nemškem predavanju pred skupino socialstov, da se boljševiki v Brestu Litovskem niso pogajali z zastopniki nemškega imperijalizma, marveč da se je delalo za revolucijo.

Berolin, 20. februarja. (Kor. urad.) Zvečer. Na vzhodu se gibanje nadaljuje. Nemške čete so

Vedno iste fraze! Kakor smo že vnaprej prerokovali, so se očiteli tudi fucošovanskim zahtevam sedaj tudi običajni zastav v Slovenjem gradu. Seveda sede tudi v tem sami pristni sinovi matere Germanije, ki s polnim pravom zrefo na celo vrsto navedov, no katerih žilah se je pretakalo neoreforčno nemška kri, dasi no večini niti nemški znali niso. V svoji nemškarski zagrizenosti na so ti reneatistično duševno osiromani, da kakor onice ronavilno vse tiste fraze, ki so postale stereotipne za proteste spodnje

štajerskih renegatskih knezd. Protivo-
venska bolezni naših renegatov preha-
ja v arteriosklerozo: a gospodje naj
pomislijo, da je njen izid navadno —
možganska kap.

Vsenaška stranka za
štajerske je izdala oklic, v katerem
naznana, da bo priredila zborovanja,
katerih bi se naj udeležili pristavi vseh
nemških strank in na katerih bi naj
nemški ljudje protestirali proti ju-
goslovanskim zahtevam. Tudi naznana,
da se bodo med Nemoj po celi državi od
hiše do hiše pobirali podpisni protit
stremjenjem. Vse to kaže, kako si naše
zahtevajo pridobivajo tla!

Nezaslišano! Kakor čitamo v
mariborskih listih, se je neke seje ma-
riborskega okrajnega zastopa udeležil
tudi urednik ptujskega šnopsarskega
»Štajersca« Linhart in je baje tam vabil
kmeti na od Ornica prirejenom romanju
nemških strank. Koliko šnopa je menil
poslati ptujski Strašchill zraven, ni po-
vedal. Kaj ima politični dninar Linhart
iskati na seji mariborskega okrajnega
zastopa, nam je res nerazumljivo in je
naravnost škandal, pa značilno za naše
avstrijske razmere.

Vlom v Celju. V noč od 15. na
16. t. m. so razni zločinci vlomili v
urarsko trgovino g. Ratka Salmiča ter
mu odnesli ur in drugih dragocenosti v
vrednosti 20 do 25 tisoč kron.

Za naše mesto in okolice
je prišlo za december in januar 26.000
kilogramov petroleja manj nego bi ga
bilo moralo. Unali smo, da debimo vsaj
sedaj kakke večje množine, da nam vsaj
odlej ne bo trebalo svetiti z dragimi
svetili. Pa smo se motili. Niti 1 kg ne
dodimo kot nadomestilo za nazaj in tu-
di zanaprej bo enaka mizerija do do-
slej. — Mese je vedno manj in kar se
ga dobi, ga moramo plačati po 14 K za
1 kg, kje je mogoče, da si revni sloji
in uradnišči kupujejo tako drago hr-
vaško meso? In poleg tega se nam še
naznana, da sčasoma sploh ne bo več
mesa. Uganka nam je, kako se bomo
preživljali z betvico moke, ki jo se do-
bivamo (sedaj sploh samo turščino).
Pa nam obljubljajo zito iz Ukrajine.
Prepričani pa smo, da bo s tem zitom
ravno tako, kakor je bilo lani z rom-
skim. Takrat so nam tudi obljubili
zlate čase, a ostalo ni le pri stari mize-
riji, nasprotno, razmere glede dobave
moke so se vedno in stalno slabšale.
Zato tudi ljudstvo popolnoma ni na da
na vse lepe obljube glede ukrajinskega
zita, zakaj vsi vemo, da bomo v kritič-
nih časih, ko zopet ne bomo dobili nič
moke, zmrznili na mrazu zaradi
transportnih težkoč ni bilo mogoče spraviti
zita. Tega smo zdaj že tako vajeni, da
se — izven naše želodec — nihče
več ne razburja. Le eno je: za nora
se ne pustimo imeti, resnica se nam naj
pove!

V St. Lenartu pri Laškem
legu je 16. t. m. izbruhnil požar v
žoli. Vledele česte požarna bramba
ni mogla priti hitro na lice mesta: po-
leg tega je hud vihar in mraz oviral
reševalna dela, tako da je bilo mogoče
rešiti samo del šole. Velika nevarnost
je bila tudi za blizu šole stoečo cerkev
in župnišče ter nekaj drugih hiš. Uči-
teljice, ki je ležala v žoli bolna, so
kmetje sami pravočasno rešili.

Iz Dravske doline nam piše-
jo: Z zanimanjem in veseljem sem čital
poročila o shodu Rušanov ter njihove
sklepe. Nedavno temu na sem tudi čital,
da se nahaja posojilnica v Rušan. Še
vedno pri graškem verbandu, pri zavod-
u, kjer komandirajo natušiti nasproti-
niki našega naroda. Ali bodo vrli
narodnjaki v Rušan tudi v tej
stvari izvajali konsekvence,
do katerih jih morajo pri-
vesti nazorji, izraženi v ni-
hovih resolucijah? Upamo da,
in pričakujemo na letošnjem občnem
zboru tozadevnega sklepa.

Velik škandal v Gradcu.
Nadzorovalni urad za promet z živili v
Gradcu je prišel na sled velikim golju-
fijam graških prekaivalcev mesa ter
je že proti več kot desetim pri državnem
pravištvu vložen očitki. Izkazalo
se je, da so si patriotične mast in preka-
jenine, za kar so dobivali svinje od
mesnega prehranjevalnega urada ter
od vnovčevalne živine in to svrho, da
pripravijo mast in prekajeno meso za
prekrobo Gradca, prodajali drugam,
osobito v Trst in Reko, in sicer po na-
ravnost odušinskih cenah. Izvozilo se je
na tak nedopusten način blaga 400.000
kilogramov, t. j. 40 vagonov. Najbolj
udeležena je tvrdila Maschowitz v
Gödingu, ki je delala »kšefce« posebno
po svojem v Celju. Stacioniranim
agentu Bondvu, dalje znana mariborska
sleparska tvrdila Seckl in Engelhardt,
ter graške tvrdila Banholzer, Binder,
Farendla, Nians, Osterer, Polster,
Scheuchter, Ulrich, Wagner, Waldmann,
Wolcz, Pravič, da so se sleparije iz-
vrševale že od novembra l. l. naprej.
Graški listi dolže tržni komisariat, da
je premoled nadzoroval, ker bi sicer to
ne bilo mogoče. Zanimivo je vsekakor,
da se v tako patriotičnem mestu kot
je Gradec mesec za mescem pojavljajo
tako umazane afeze.

Drobne novice. Te dni so na
celjskem kolodvoru aretirali mladega
šlovca, ki je hodil po Celju par dni
kot letalski častnik. Pri zaslišanju je
izpovedal, da je baron Kurt v. Waldner-
Waldburg, ein veleposlanec od Sol-
nograda, ter da je napravil z nevesto
izlet v Celje. Častniško obleko mu je
posodil neki prijatelj v Gradcu, in jo
je nosil brez vsakega slabega namena
le v šali. Moža so izročili okrajni so-
diji v Celju. — Nekaj dni poprej na so
prišli drugega moža, ki je hodil po
Celju v uniformi nadzornika. Ko ga
je neki častnik peljal k vojaškemu so-
diju v Gradcu, je »nadzornik«, ki je
blizu postaje Puntigam šel v strani-
šče, pustil spremiljevalca hladnokrvno
pred stranišči vrniti čakati — ter je
menda skozi okno brez sledu izginil. —
V Bukovini blizu Smaria pri Jelšan
je posestnik Evi Leskošek zgorela hiša s
vso krmo in živili ter kokozi in 10 koko-
ši. Zaprl so nekega 16letnega fanta,
ki je osumljen začel. — Blizu Izolir-
ke (Kotlabarce) na Bregu pri Ce-
lju so našle te dni perice truplo nezna-
nega možaka v starosti 60—70 let. Na
vrhu je imel rano od noža. — SNEG
dobil na lenih dneh od Svečnic. Tudi
mraz je zopet pritisnil. Po starih vre-

menakih prerokbah ni pričakovati, da
bi se vreme kmalu preobrnilo in bi mo-
rali računati še s mrazom do arede ali
do konca marca. — Dne 8. t. m. je umrl
v Celju trgovec a pohištvo Janez Jo-
sek, star 61 let. — Urad za ljudsko pre-
hrano v Celju naznana, da se bo po-
sestnikom, ki svoji dolžnosti glede do-
daje za prodajo določene živine niso
zadostili, zivina odvzela potom voja-
ške revizije. Obično bodo morale
skrbeti za prenošenje in prehrano teh
revizijskih organizov. — Te dni je
posestnik iz celjske okolice Miha Za-
kode popilval z vojači v neki okoliški
gostilni, ko se je odpravil četovodja
in mu izmaknil iz žepa listnico a
1880 K. Zagode je šel na policijo; stra-
nik Golob je šel z njim v gostilno, ka-
mor se je čez nekaj časa vrnil tudi čet-
ovodja. Ta je sprva tihi, a ko so pri
žepni preiskavi našli pri njem plačilno
povelje, glaseče se na ime Zagode, to
je izgovarjal, da je bil tako nian, da
ni vedel, kaj dela. Našli so pri njem
50 K, ostalo pa — je dejal — je zakopal
v nekem jarku, kjer so res našli 660 K.
— Na lokalni progi v Slov. Bistrici
(mesto - kolodvor) je zopet za par ted-
nov promet ustavljen. — Dete je našel
ob železniški progi med Moškanji in
Veliko nedeljo železniški čuvaj in si-
cer mesec starega fanta. Izkazalo se je,
da je mati otroka neka Stumberger iz
Formina, ki je položila otroka na pro-
go, da bi ga vlak povozil. Železniški
čuvaj je vzel otroka k sebi, brezsrčno
mater, so pa zaprli.

Vesti iz primorskih dežel.

Deželni svet za obnovo Goris-
ke. Iz seje 14. t. m.: Dr. Tuma je razvil
gospodarski in politični obnovilni pro-
gram po načelih soc. dem. stranke. Raz-
likovanja po skupinah A, B, C za vra-
čanje naj se odpravijo, vrnejo naj se
povsod vsi, ki so za delo. Tajnik go-
riške trgovsko - obrtniške zbornice Bi-
siach pove, da je naročena ugotovi-
tev škode ne le za nepremičnine po-
sestnikov, ampak tudi za notranjo opre-
vo in invent. podiet in jo bo treba iz-
vršiti. — Namestnik je odredil iz-
dajo poročila o zborovanju v deželnih
jezikih, da bo ljudstvo podučeno o
vsem. Morajo se zboljati prometne raz-
mere. Prvi pogoj pa je aprovizacija.
Obnovo naj izvrši v prvi vr-
sti domače ljudstvo. Poslanec
Fon je prečital resolucijo, ki zahteva,
da se pri obnovi vpoštevajo v prvi vrsti
domače prebivalstvo, domači inženirji,
stavniki, raznovrstni obrtniki, delavci,
v drugi vrsti pridejo v poštev so-
sedje, ki so imeli že doslej stike z našo
deželo. Domačini v vojaški službi naj
se oproste. Domače mišarske delavnice
in tovarne naj se vzpostavijo; mišars-
ska obrt v Solkanu, tovarna Kržižičeva
v Podmencu, mišarska delavnica Crni-
gojeva v Gorici, Bavčarjeva v Selu,
Ivančičeva opekarna v Prvačini, opeka-
rna Zuccato - Drufova v Sempasu,
aparna Drufova v Solkanu, opekarna
in aparna Vulčeva v Česotli, Lav-
renčičeva v Postojni, opekarna Mova-
tič v Gorici, združena opekarna v Bi-
ljah, kamnovolmi na Krasu Post. Fon
je resolucijo dodal vsa potrebna pojas-
nila in izjavil, da treba prei vzpostaviti
deželo, potem šele Gorico. Namest-
nik se je nato izjavil, da je
pritegniti domače ljudstvo
za obnovo dežele, ne pa da bi
tuji vporabljali težave ljudstva in de-
lali kuničje z domačimi močmi, doma-
nim materijalom in domačim kapitalom.
Tako je rekel namestnik br. Fries-
Skene dne 18. februarja 1918.

Smrt med beženci. Dne 19. t. m. je
v Semicu po daljši bolezni umrla gospi-
ca Marija Kraševce, hčerka rincega
mesnega učitelja Ivana Kraševca
iz Gorice. Njeni zemski ostanki počiva-
jo v Belokranju, ki ji je nudila gospi-
lubno zavetje kot vojni preživetni. Ob
njeni prezgodnji smrti žalujejo: ma-
ti, dva brata na bojiščih in tri sestre,
kakor tudi mnogi prijatelji in znanci,
ki so poznali blago neno srce in vrlo
rodolubje.

Smrtina nezgoda. Pri čuvainici 8-
72 na progi proti Sv. Luciji je našel
železničar Ivan Torkar ročno granato,
katero je toliko časa premikal sem in
tja, da je eksplodirala. Poškodovan je
bil Torkar tako, da je drugi dan umrl.

Dnevne vesti.

— Odlikovanje. C. kr. stotnik Fa-
liks Justin, nadgeometer pri tukaj-
šnji deželni vladi, je odlikovan s po-
novnim Najvišjim pohvalnim prizna-
njem z istočasno podelitvijo mečev za
hrabro nanašanje in izvrstno službova-
nje pred sovražnikom.

— Odlikovanja v trgovsko - obrt-
niški zbornici za Kranjsko. Z vojnimi
krizem za civilne zasluge drugega raz-
reda sta odlikovana predsednik Ivan
Knez in tajnik dr. Fran Wind-
scher. Z vojnimi krizem za civilne
zasluge tretjega razreda je odlikovan
pisarniški ravnatelj Josip Haupt-
man.

— Novi predsednik poštnega in
brzojavnega ravnateljstva v Trstu.
Dvorni svetnik v trgovskemu minist-
stvu dr. Henrik vit. Kamler, ki je
doslej vodil poštno in brzojavno ra-
vnateljstvo v Trstu, je imenovan za pred-
sednika tega ravnateljstva.

— Pozdravljeni! Včeraj je dospela
iz Admonta v Ljubljano 1. nadomestna
stotinja našega domačega II. gorskega
pešpolka. Rojaki, po dolgem času vam
podajamo na domači drugi roke in kli-
čemo: pozdravljeni!

— Na južozadnem bojišču je bil
ranjen 7. t. m. od sovražne granate v
prsa in v desno nogo Dekleva Avgust,
sin znanega trgovca v Vremskem Bri-
toku pri Divači. Jankota Dekleva. Za-
dobljena rana niso nevarne.

— Vojaški pozdravi. V zadnjem
času nam dohaja zopet nebroj dopisov
s fronte in iz zaledja, na katerih spo-
ročajo naši vojski prijateljem in znancem
ter Slovincem in Slovincem sploh
svoje pozdrave. Prostor nam žal ne
pripušča objavljati teh pozdravov, kar
naj naši rojaki in rojakinje v vednost in
ravnost. Zamerili nam tega ročnega
bodejo, saj vidijo s kakšnimi težavami
se mora boriti slovensko častništvo.
Ene vrste dopisnice (ki se tičejo naše-

ga J. k. in njegove politike) bi pa radi
priobčevali. Tu zopet pravi cenzor, da
ne smemo.

— Osebnost. Dež. adjunkt Fran
Lohar v Ljubljani je bil domakjen
v V. plačilni razred dež. uradnikov
(= VIII. drž. urad.).

— Kdor voja za naslov g. jurista Al-
bina Ogriša, doma a Koroskega, ki
služi sedaj pri vojakih, naj nam ga iz-
voli takoj naznaniti. Gre za važno
stvar.

— Nadzorovanje vojnih vjetnikov.
Neki občinski urad je izdal vojnim vjet-
nikom enake legitimacije za vojnjo po
železnici, kakor za civilne osebe. Na
podlagi takih legitimacij so vojni vjet-
niki brez nadzorstva dospeli v dotično
vjetniško postajo in na nekem kolodvoru
so jim bili izdani brezplačni vozni
listki. Ta slučaj ne onoreka le določo-
lom odloka vojnega ministr. temveč zelo
pospešuje prilagodit. da vojni vjet-
niki uidejo, zato vojno ministrstvo a
poudarkom vnovič opozarja na določil-
a odloka oddelek 10/Kef. št. 43.831 s
dne 29. avgusta 1917. Ta odlok vojnega
ministrstva se zato tem potom znova
razglasa. C. kr. železniško ministrstvo
je javilo da poljedelci in obrtniki po
železnici pošiljajo njim za delavce do-
deljene vojne vjetnike v sosednje obče-
ne v svrhu nakupa ali prodaje, ali a ka-
kimi drugimi opravki večinoma bres
esortnega moštva. Ravno tako vpo-
rabljajo vojni vjetniki železnico ob ne-
deljah in praznikih za obisk cerkva in
zopet domov. mnočkrat v večjih mno-
žinah, a brez nadzorstva. Jako mnogo
vojnih vjetnikov dobi od svojih gospo-
darjev civilne obleke, tako da se jih le
težko za vjetnike spozna. Delavci-vojni
vjetniki morajo pri vseh železniških
voznih biti pod spremiljevalnim jih nad-
zorstvom. Brez nadzorstva potujejo
vojne vjetnike je odvzeti postojnemu
poveljstvu. če istega ni, na najbližji
orožniški postaji. Delodajalci se tem
potom vnovič in nuno obveščajo: 1. da
morajo vojni vjetniki pri vseh voznih
imeti spremstvo; 2. da morajo biti vojni
vjetniki kot taki opremljeni s predpisani-
mi belimi nasovi na oblečilu, s eviden-
čno številko in najmanj z vojaškim
pokrivalom, da se jih spozna; 3. da se
bodo brez nadzorstva potujejo vojni
vjetniki oddele najbližjemu postojnemu
poveljstvu ali pa orožništvu; 4. da se
bodo delodajalci v novavilajočih se
slučajih naznanili političnim okrajnim
oblastvom in 5. da si vojna urava pri-
držuje, da delodajalci, kateri predpisov
ne vpoštevajo, ravnati po odloku odde-
lek 10/Kef. št. 3000 z leta 1916 ost. II.
G. D. oziroma v ponovnih slučajih po
odst. XIII. B 2/e).

— Ljubljanska je zadnje dni od za-
tvornih pri iztoku Gradisce do odcipa
Gruharjevega kanala popolnoma za-
mrznula in je tem vsak promet s čolni
izključen. Led je tako trden, da je po
njem vse polno mladine, ki se dra. Bati
se je na le, da bi se ne pripetila kaka
nesreča, kajti Ljubljanska ima svoje
muhe in če tam kdo izgine pod led, je
vsaka rešitev nemogoča: zaradi tega
naj se mladina od drsanja na Ljubljani-
ci odvrača. Priznati se pa mora, da bi
bilo to krasno drsalisce za odrasle
drsalce in bi imeli od njega res pravo,
a nevarno zabavo.

Umrl je v Luki učitelj in začasni
šolski voditelj g. Josip Zorn. — V
Motniku je umrla gospa Ivana Konjar-
jeva, sorodna tamkajšnjega »dušitelja«.
— V Kotu pri Rabnici je podlegla dolgi
bolezni gospodinja Mara Miheličeva.
— N. v. m. l.

Sv. Boltenk p. Središnje. V nedeljo,
dne 10. t. m. sta obhajala zakonska Ja-
nez in Marija Čainko, posestnika v Ja-
strebcih zlate poroke. Veselja sta se
lokala, ker sta videla prvič v življenju
vse svoje otroke (razen enega sina, ki
je v Ameriki) zbrane okrog sebe. Še
na mnoga leta!

Iz Ljubljane poročajo: Veleno-
sestnik I. Mursa namerava zgraditi ob
Muri veliko elektrarno, ki naj bi odda-
ljaba električno silo in luč za mursko
polje in tudi za Prekmurje. Strokov-
njaki že izdelujejo tozadevne načrte.

Aprovizacija.

+ Nakazilo moke pek. Pekom
se bode nakazovala moka jutri v petek
dne 22. t. m. ob 9. uri dopoldne v mest-
ni posvetovalnici.

+ Nakazilo moke trgovcem. Tr-
govcem se bode nakazovala moka jutri
v petek dne 22. t. m. ob 10. uri dopoldne
v mestni posvetovalnici.

+ Premog na rumene izkaznice za
IV. okraj se plača na magistratu, sred-
nja hiša, pritičje, in sicer: Stranke, ki
imajo na rumenih izkaznicah št. 1 do 5
dne 22. februarja dopoldne, št. 6 do 9
dne 22. februarja popoldne in številke
10 do 19, dne 23. februarja dopoldne
od 8. do 12. ure in popoldne od 3. do 6.
ure. — Da ne bode nepotrebnega po-
stojanja, se priporoča, da se stranke
strogo držijo tega reda.

+ Vojni kruh. Nedvomno dobivajo
vsi peki od mestne aprovizacije za pe-
ko vojnega kruha enotno krušno moko.
Logično bi človek sodil, da je vsled te-
ga tudi enak kruh. Pa ni tako. Celo se-
daj, ko so dobili nekoliko boljše moko
in se je kruh za 20 vinarjev podražil,
nimajo nekatere pekarije skoraj nič
boljšega kruha (ali komaj za spoznanje)
kakor preje, drugi pa imajo mnogo bol-
jšega. Da je to resnica, se vidi pri kruš-
nih komisijah, ko se stranke za boljše
peke kar trgajo in čakajo pred lokali že
pred začetkom izdaje kart cele ure. sa-
mo da dobe karto za boljše pekarije.
Kaj je temu krivo? Vrnjute se mnenje,
da nekaterniki kruha peči ne znajo ali
pa nočejo, saj stranke, hočeš, nočeš,
morajo jemati pri njih kruh, naj bo do-
ber ali slab. V normalnem času, ko je
bila konjunkcena, so pa ravno ti pe-
ki znali češče peči boljši kruh, kakor ti,
ki zdaj pečejo boljše. Mogoče je
glede tega mnenja občinstvo v zmoti in
če je tako, naj se pa stvar razjasni. Iz-
govarjanje, da ni pravih moči, ne drži,
kajli ravno ti mojstri so preje, kakor

sedaj, s a mi delali kruh, osobje jim je
bilo pa le za pomoč. Tedaj, kje je na-
paka? Ali bi se ne dalo teh hib vsaj
deloma odpraviti? Nada je bi bilo tudi
zelo priporočljivo, ko bi vsi peki pro-
dajali kruh ne samo dopoldne, ampak
tudi, in makari samo eno uro, popoldne.
Naj bi se te želje, ki so obenem tudi
prošnje občinstva, vpoštevale!

Posveta.

Koncert v Litiji. Iz Litije nam pi-
šejo: kot je že bilo objavljeno, vršil se
je mesto napovedanega »Krekovega
večera« (celotna prireditve, kot je bila
prvotno zamišljena, je preložena na ne-
določen čas) v Litiji dne 9. t. m. kon-
cert gđ. Jelice Sadarjeve, solisti-
nje »Glasbene Matice« in g. Cirila Li-
čarja, klavirskega virtuosa, z spo-
dom, ki ga Litija doslej ni bila videla.
Gđ. Sadarjeva nam je zapela v celih
šest pesmi, štiri po programu, dve je
morala dodati, in sicer skladateljev:
Zajca, Fr. Vilharia, Paučiča in Lajovi-
ca. Poleg Vilharjevih pesmi je učinko-
vala najbolj »Uspavanka« A. Paučiča.
Proizvajanje vseh točk, posebno ome-
njeno »Uspavanka«, dokazalo je za-
dostno, da je gđ. Sadarjeva že zelo zre-
la za samostojne nastope. Svoj obširen
glas ume prilagoditi razpoloženju pes-
mi tako dobro, da je njen uspeh v Litiji
pač razumljiv. Nadaljna razumna in
pridna šola ji gotovo odpre z ozirom
na njen simpatičen, posebno prožen in
lepoobarven organ pot k nadaljnjim
umetniškim uspehom. Na klavirju je
spremljala gđ. Sadarjevo z dobrim
razumevanjem gđ. Vilka Potočnikova,
mlada umetnica, ki še mnogo obeta. G.
Ličar nam je izrazil z vsem svojim
temperamentom, razumevanjem in zna-
njem pač tako, kot zna le on. Tudi nje-
gov program je bil zelo obširen. (Vit.
Novak, B. Smetana, J. Brahms, F. Cho-
pin, Bach - Liszt). Vsa sila proizvajal-
na držala je publiko, kot pribito na
mestih, da je dodal, dodal in še dodal.
Njegov sedanj nivo in njegova mlad-
ost sta nam trdna poroka za njegovo
bodočnost. — Čisti doselek koncerta
oddal se je odboru za Krekov spomenik
in se bo tamkaj tudi izkazal. Na tem
mestu se vsem sodelovalcem v imenu
»Prireditelne« odbora za Krekov večer
še enkrat najpriščneje javno za-
hvaljujem za sodelovanje, posetnikom
pa za obisk. K prireditvi sami pa bi
imeli priložnost še sledeče. Strah je bil
radi obiska in radi umevanja, pa uspeh
in splošna velika korektnost publike
je ugotovila zadostno umevanje in vpo-
števaje takih prireditev. Izrekla se
mu je celo želja, da naj se taki koncerti
večkrat vrše v Litiji, češ, da je dovolj
obiskovalcev, ki bi radi plačali tudi vi-
soko vstopnino, neč še z ozirom nato,
da morajo k podobnim užitkom z vlakom
v Ljubljano, kar stori pač leno
vsto izdatkov brez ozira na zamuteni
čas in neugodnosti, ki so z vsakim po-
tovanjem sedaj nuno zvezane. Nič
manj noudarka vredna pa je okolnost,
da se k vsaki umetniški prireditvi pri-
tegnemo tudi rojaki iz naših krajev.
Tu slišijo, slutijo, čutijo nekaj višjega,
neopazeno se polasti umetnosti njihove
duše in lep namen prireditve je dose-
žen. — L. L.

Razne stvari.

* Hiše italijanske ubežnika. V Tri-
dentu so prodali te dni tri hiše nekoga Ita-
lijana, ki je pred vojno odšel v Italijo. Hiše
so bile cenjene na 230.000 K, prodane pa so
za 368.000 K.

* Mlilo in špriti prinesite s seboj!
Društvo brivcev v Pragi je sklenilo, da bo
zahtevalo od strank odsele, da morajo pri-
nesti s seboj mlilo in špriti. Kdor pa si hoče
dati žgati lase, mora prinesiti s seboj tudi
špriti.

* Dete pri krstu v stari vreči za sol.
Običaj manjka v nekaterih krajih že tako
zelo, da niti novorojenčkov nimajo več
kam zaviti. Tako so v kraju Völlau pri Me-
ranu prinesli te dni h krstu novorojenčka
v stari vreči za sol zavitega.

* 86.500 mark za eno pisemsko znam-
ko. Pri neki dražbi pisemskih znamk v Kö-
lnerjev trgovini v Berlinu je bila dosežena
za pisemsko znamko na nekem romunskem
časopisu iz leta 1888. vsota 86.500 mark.
— Tako drago se doslej še ni prodala nobena
znamka.

* Kje so vžgalice? Vžgalice manjka in
tudi v Budimpešti jih nimajo. Te dni je na-
pravila budimpeštanska policija racijo pri
špediterjih in našla poleg velikih množin
raznega živinega in drugega blaga, 210 za-
bolev in 54.750 kartonov z vžgalicami. Za-
plene zaloge se razdele med centrale in
druga prodajalstva.

* Prostovolna civilna služba v Italiji.
Kraljevski namestnik je izdal naredbo o
organizaciji civilne službe, ki namerava na-
baviti prostovoljne delavske moči za vojno
industrijo in kmetijstvo. S tem se odvzame
službovanju v vojni industriji obilo za front-
to sposobnih moči. V poštev pridejo moški
in ženske v starosti 15—60 let.

* Živežna doklada k poroki. Aprovi-
zaci urad v Bonnu daje novorojenčcem,
ako je izmed njih eden bival najmanj 6 me-
secev v mestu, enkrat za vselej kot krep-
čilo za medene tedne nastopno živežno do-
klado: 30 funtov krompirja, 2 funta pšenične
moke, 2 funta riža, 5 funtov sladkorja, 2
funta kave, 2 funta masla in masti in 10
lajec.

* Ogromne zaloge kave na Franco-
skem. Pridelek kave lanske leto je bil jako
velik in na Francosko se je uvozilo toliko
kave, da je bila francoska vlada sedaj pri-
siljena, izdati prepoved za uvoz kave. Ka-
vina borza v Le Havru je zarota, da bi
spekulacija ne izrabila položaja. Dognalo
se je, da je sedaj na Francoskem okoli
2.600.000 vreč kave, letna potreščina pa
ne presega dveh milijonov vreč.

* Konce Hindenburga v Celovcu.
Odror »lovš« gđ. Hindenburga je glede izra-
ca Steinhara. M je bil, kakor znano, vzlik-
nil, da je Hindenburg glavni vojni hujskač,
tega treba črstiti, s čim, da je za mir in
red v gledniškem obratu v Celovcu neoh-
odno potrebno, da se Steinharnu preno-
vne nadaljni nastop v gledališču, kar on
zahteva »nemško« čuteče prebivalstvo v
mestu.

* Pustni dnevi za vso Italijo. »Pro-
nala d. Italije« predlaga, naj se od marca
1918 dalje praznuje v Italiji vsi dni in naj
z vso italijansko enotno list z pravnimi po-
ročili z bojišča in kratkim uredniškim ko-

mentarjem. Uredniki in tehnično osobje
ustavljenih listov naj se poslojejo v jarku.
Tak predlog stavlja vojnouhujski list, ki
se boji vsake besede, katere ne pomeni
vojne.

* Odgovornega urednika se ne more
siliti k prirejanju. V tožbi proti nekemu
moravskemu listu je bil stavljen predlog,
naj se zahteva od odgovornega urednika
izpoved, kdo je dal v tisk inkriminirani čla-
nek. Preiskovalni sodnik temu predlogu ni
ugodil in opustil odgovornega urednika
pričevanja, ker v žurnalističnih krogih se
smatra kršenje uredniške tajnosti za proti-
stanovsko. Posvetovalna zbornica okrožne
sodišča je razveljavila ta sklep in nalo-
žila preiskovalnemu sodniku, da, če treba,
s silo pripravi odgovornega urednika do iz-
povedi. Na intervencijo generalne prokura-
ture pa je najvišji sodni dvor ta odlok raz-
veljavil in pripoznal, da se odgovornega
urednika ne more siliti k zahtevanemu pri-
čevanju.

Darila.

Unravništvu naših listov so poslali:
Za »dr. Krekov spomenik«: Dru-
žba 6 slovenskih vojakov, enega čeha
in hrvata v Knitke, zbrala 100 K,
Josip Orel iz Kanje, pri Novem me-
stu 535 K 50 v kot zbirko beguncev,
Erazem Prugerčič iz Skočjana na Do-
lenjskem 35 K, nabrala vesela družba,
na pustno nedeljo pri zabavnem večer-
u v gostilni Stember v Kanditi nabral
sal. orkester prostovolnih donoskov
80 K, izvršujoči in podporni člani gasil-
nega društva v Poljanah nad Škof. Lo-
ko zbrali ob priliki glasovanja za ma-
niško deklaracijo 215 K, narednik An-
ton Zeleznič pri 87. pp I. stot. strojni
pusk iz bojišča 40 K, zbirka 17 tovari-
šev, Marica dr. Ofnerjeva iz Maribora
30 K, postojniški narodnjaki zbrali no-
vodom poroke Al. Debeve 18 K, sodnik
iz Dolenskega 10 K, Anica Faturjeva
nabrala pri višnjegorskih Jugoslovanih
ob pustovem pogrebu 17 K, Mirko Roz-
man, poročnik iz bojišča 19 K, zbirka 5
tovarišev, Marija Pavlin iz Rovt, pri
Logatcu 10 K, Zerial Al. in Drag.
Smid pri diviz. nekarti vojna pošta
408 (vsak po 5 K) 10 K in Ivan Poč iz
Pulja 25 K, zbirka 5 darovalcev. Sku-
p

792